

Kachelopzet met vogeltje

Objectnr. 0250

Vanaf de 19e tot in de eerste helft 20e eeuw zette men op een kolen- of houtkachel vaak een 'kachelopzet'. Het diende als decoratie om de sombere zwarte kachel te verlevendigen, ook als deze niet brandde.

Deze kachelopzet is gemaakt van roodbakkende Tegelse klei, een geboetseerde fruitmand en geglaazuurd in levendige kleuren. Het is handgevormd en rijk gedecoreerd.

De kachelopzet was al te zien in de allereerste expositie van de Tegelse Oudheidkamer in 1935. Het was daar één van de pronkstukken van de tentoonstelling over 'Tegels Volkskunst'. In de *Nieuwe Venlosche Courant* van 24 juni 1935 lezen we: "Het mooiste is wel een kachelopzet in den vorm van een fruitmandje. De kleuren zijn werkelijk wondermooi." In *Mooi Limburg* van 15 juni 1935 is zelfs een foto te zien waarop het object te zien is te midden van andere toonbeelden van Tegelse kunstnijverheid.

Waarschijnlijk is het object gemaakt in de pottenbakkerij in de buurtschap de Middelt in Tegelen waar verschillende generaties van de familie Hammans in de 19e eeuw hun werkplaats hadden. Deze toeschrijving wordt onderbouwd door het eerdergenoemde artikel in de *Venlosche Courant* waarin het kleine vogeltje op de top van de fruitmand genoemd wordt als specialiteit van het atelier Hammans. Met dit oog voor detail en met de mooie glazuurtinten onderscheidden dit atelier zich kwalitatief van anderen.

Het is heel bijzonder dat dit prachtige object de woelige oorlogsjaren overleefd heeft. Van de tweeduizend stukken die het museum voor de oorlog in bezit had, bleken er slechts honderd onbeschadigd overgebleven te zijn.

Nu, negentig jaar nadat dit prachtstuk in de expositie de aandacht trok, staat het opnieuw in de schijnwerpers.